

Sygn. akt VII U 904/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy P. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 25 kwietnia 2016 roku, znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje P. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe poczynając od dnia 01 lutego 2016 roku,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz P. S. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

P. S. w dniu 2 czerwca 2016r. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 25 kwietnia 2016r., znak: (...), odmawiającej przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do ww. świadczenia.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy przyjął, że występująca u niego dysfunkcja wielu układów, potwierdzona wynikami badań i dokumentacją medyczną, narusza sprawność w niewielkim stopniu oraz, że naruszona sprawność ruchowa nie powoduje utraty zdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Ubezpieczony podniósł, że posiada kwalifikacje zawodowe do pracy jako tokarz, jednak ze względu na wypadek komunikacyjny, któremu uległ w 2004 roku, zaistniała konieczność przekwalifikowania się w zawodzie. Przyczyną były problemy z odwodzeniem barku, które utrudniały oraz uniemożliwiały dalsze wykonywanie zawodu tokarza. W efekcie obecnie ubezpieczony jest zatrudniony jako kierowca zaopatrzeniowiec. Ma jednak trudności z wykonywaniem również zawodu kierowcy zaopatrzeniowca. Prowadzenie pojazdu mechanicznego jakim jest samochód, wymaga udziału i sprawności obu rąk, co wiąże się m.in. z trzymaniem kierownicy obiema rękami - zgodnie z przepisami ruchu drogowego - jak i ułatwia manewrowanie pojazdem. Obecny stan zdrowia P. S. jest natomiast taki, że nie może podnieść samodzielnie ręki do wysokości na jakiej znajduje się kierownica, a więc musi podczas prowadzenia pojazdu zdjąć lewą rękę z kierownicy i tą właśnie ręką podnieść drugą

kończynę w celu położenia jej na kierownicy. Z kolei podczas wykonywania manewru takiego jak skręt, lewa ręka jest do tego stopnia obciążona, że doszło już do wystąpienia dolegliwości bólowych w lewym, jeszcze sprawnym barku. Ponadto przeniesienie ciężaru wykonywania różnych czynności na lewą rękę, może w przyszłości skutkować nadwyrężeniem drugiego barku, co w konsekwencji mogłoby nawet spowodować ograniczenie sprawności ruchowej w drugiej ręce. W związku z powyższym nie można stwierdzić, by Komisja Lekarska ZUS miała rację twierdząc, że dysfunkcja barku narusza sprawność ruchową w stopniu niewielkim.

Ubezpieczony uzasadniając swe stanowisko wskazał dodatkowo, że fakt, że ma utrudnione prowadzenie pojazdu oraz rozładunek i załadunek różnych przewożonych materiałów, świadczy o tym, że w znacznym stopniu utracił zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Schorzenie, które zostało u niego stwierdzone zostało określone jako przewlekłe, tak więc charakteryzuje się trwałością i nie można powiedzieć, że nawet po kolejnym przekwalifikowaniu nie wystąpią trudności w wykonywaniu innego zawodu. Zdaniem ubezpieczonego, problem z odwodzeniem barku powinien być poddany ocenie biegłego lekarza o specjalności neurologicznej, a także przez biegłego lekarza ortopedę traumatologa, gdyż dotyczy on zarówno uszkodzeń nerwów, jak i urazów kości i tkanek.

Ubezpieczony dodatkowo zaznaczył, że Lekarz Orzecznik ZUS po skontrolowaniu zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy, stwierdził, że zaświadczenie jest prawidłowe. Powyższe oznacza tyle tylko, że Komisja Lekarska nie powinna była odmawiać prawa do renty. Jeśli podczas kontroli zaświadczenia lekarskiego oceniono je jako prawidłowe, tym samym zwolnienie jest zasadne, a lekarz niezdolność ubezpieczonego do pracy wstępnie określił do dnia 31 lipca 2016 roku, uznając, że taki czas jest potrzebny minimalnie do rekonwalescencji.

W ocenie ubezpieczonego ważny jest również fakt, że w dniu 19 maja 2016r. zostało wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomienie o skierowaniu na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS, zgodnie z którym P. S. został skierowany na rehabilitację leczniczą schorzenia narządu ruchu w systemie stacjonarnym. O potrzebie takiej rehabilitacji orzeka Lekarz Orzecznik ZUS, a warunkiem wydania takiego orzeczenia jest rokowanie odzyskania przez ubezpieczonego zdolności do pracy po przeprowadzeniu rehabilitacji.

Powyższe oznacza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych dwukrotnie stwierdził już, że P. S. jest niezdolny do pracy. Uczynił to w orzeczeniu Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 marca 2016 roku, jak również w zawiadomieniu o skierowaniu na rehabilitację, ponieważ główny cel rehabilitacji to przywrócenie zdolności do pracy. Według tego zawiadomienia P. S. jest niezdolny do pracy, a rehabilitacja ma ten stan zmienić i sprawić, że odzyska zdolność do pracy (odwołanie z dnia 20 maja 2016r., k. 2-7 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, że w dniu 22 lutego 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku postępowania został skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 7 kwietnia 2016r. stwierdziła brak niezdolności do pracy.

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 25 kwietnia 2016r., odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, że ubezpieczony nie spełnia warunku określonego w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mianowicie nie jest osobą niezdolną do pracy. Ponadto organ rentowy wskazał, że na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów przyjął za udowodniony sumaryczny staż pracy ubezpieczonego w wymiarze 32 lat, 1 miesiąca i 10 dni (odpowiedź na odwołanie z dnia 13 czerwca 2016r., k. 61-62 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. S., urodzony w dniu (...), w okresie od 19 stycznia 1990r. do 31 grudnia 2010r. zatrudniony był w Instytucie (...) w W. (informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych, k. 4-5 tom I a.r.). Od dnia 4 października 2013r. zarejestrowany był w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako osoba bezrobotna i pobierał zasiłek w okresie od 12

października 2013r. do 9 maja 2014r. (zaświadczenie z dnia 14 lipca 2014r., k. 7 tom I a.r.). Natomiast od dnia 19 sierpnia 2014r. podjął zatrudnienie w (...) S.A. w W. jako operator (...) (umowa o pracę z dnia 19 sierpnia 2014r., k. 6 tom I a.r., poświadczenie dla celów świadczeń emerytalno – rentowych, k. 21 – 22 tom I a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 22 lutego 2016r., k. 10 tom I a.r.).

Od dnia 17 marca 2011r. do dnia 31 stycznia 2016r. ubezpieczony posiadał orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności (orzeczenia z dnia 8 kwietnia 2011r. oraz z dnia 30 stycznia 2014r. – akta rentowe).

Ubezpieczony w dniu 22 lutego 2016r. złożył w organie rentowym wnioski o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wnioski o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z dnia 22 lutego 2016r., k. 1-3 tom I a.r.). W związku z tym w dniu 23 marca 2016r. został skierowany do Lekarza Orzecznika ZUS, który po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w tym: dokumentacji z przebiegu leczenia w latach 2004-2016, zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy leczących w 2016r. oraz w oparciu o opinię konsultanta ortopedy ZUS z dnia 14 marca 2016r., ustalił, że P. S. jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31 marca 2016r. (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 marca 2016r., k. 12 tom I a.r.).

W związku ze zgłoszeniem zarzutu wadliwości orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, ubezpieczony w dniu 7 kwietnia 2016r. został skierowany do Komisji Lekarskiej ZUS, która po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji z przebiegu leczenia w latach 2004-2016, zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy leczących w dniu 27 stycznia 2016r. oraz wyników badań dodatkowych ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 7 kwietnia 2016r., k. 15 tom I a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 25 kwietnia 2016r., znak: (...), odmówił P. S. prawa renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu podjętej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunku określonego w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mianowicie nie jest osobą niezdolną do pracy (decyzja ZUS z dnia 25 kwietnia 2016r., znak: (...), k. 24 tom I a.r.).

P. S. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga odwołanie od wskazanej decyzji (odwołanie z dnia 20 maja 2016r., k. 2-7 a.s.).

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii- traumatologii oraz neurologii celem ustalenia, czy ubezpieczony jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego, to na czym polegała (postanowienie z dnia 23 czerwca 2016r., k. 65 a.s.).

W opinii z dnia 10 sierpnia 2016r. biegły sądowy z zakresu ortopedii M. G. wskazał na występujący u P. S. stan po endoprotezoplastyce totalnej barku prawego w przebiegu pourazowego zwyrodnienia oraz dyskopatii kręgosłupa bez upośledzenia sprawności i bez objawów zespołu bólowego. Biegły po analizie przedstawionej dokumentacji, zebraniu wywiadu oraz przeprowadzeniu badania, stwierdził, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy trwale. Powodem jest znaczna dysfunkcja barku prawego. Ograniczenia ruchu rozpoznane u ubezpieczonego powodują, że nie jest zdolny do pracy ani jako kierowca, ani jako tokarz. W ocenie biegłego niezdolność do pracy powstała od dnia wykonania endoprotezoplastyki barku, tj. od 20 grudnia 2010r. Biegły dodatkowo zaznaczył, że P. S. może wykonywać jedynie lekkie prace fizyczne, nie wymagające noszenia, np. może pracować jako portier wydający klucze (opinia biegłego sądowego M. G. z dnia 10 sierpnia 2016r., k. 83-85 a.s.).

Wobec zastrzeżeń obu stron do opinii biegłego sądowego M. G. Sąd postanowieniem z dnia 28 września 2016r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii-traumatologii z wyłączeniem M. G. celem ustalenia, czy ubezpieczony jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy ze szczególnym wskazaniem daty

powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego, to na czym polegała (postanowienie z dnia 28 września 2016r., k. 107 a.s.).

Biegły sądowy z dziedziny ortopedii K. K. w opinii z dnia 7 listopada 2016r. wskazał, że stwierdzona niesprawność prawego stawu barkowego i łokciowego nie pozwala ubezpieczonemu na wykonywanie żadnych cięższych prac fizycznych i większości lżejszych prac fizycznych. Ograniczenia ruchu rozpoznane u ubezpieczonego powodują to, iż nie jest on zdolny do pracy ani jako kierowca, ani jako tokarz. W ocenie biegłego ubezpieczony mógłby wykonywać pracę portiera, ale bez wykonywania prac porządkowych. Biegły uznał więc P. S. za osobę trwale częściowo niezdolną do pracy od dnia operacji prawego stawu barkowego, tj. od 20 grudnia 2010r. (opinia biegłego sądowego K. K. z dnia 7 listopada 2016r., k. 123 a.s.).

W opinii z dnia 29 stycznia 2017r. biegła sądowa neurolog B. A. nie stwierdziła u P. S. istotnych patologii w zakresie centralnego i obwodowego układu nerwowego oraz obecności istotnych objawów ubytkowych czy objawów korzeniowych. Stwierdziła natomiast ograniczenie ruchomości prawego ramienia. Wskazała, że chwytność prawej ręki i siła uścisku, także funkcje manualne rąk, są obustronnie zachowane. Odruchy ścięgniste zachowane, symetryczne bez obiektywnych niedowładów, zaników mięśniowych i ataksji. Reasumując, biegła nie stwierdziła naruszenia sprawności organizmu ubezpieczonego sprowadzającego na stwierdzenie długotrwałej niezdolności do pracy ze względu na stan neurologiczny. W ocenie biegłej w wyniku przeprowadzonego leczenia i rehabilitacji stan zdrowia ubezpieczonego uległ poprawie. Stan neurologiczny daje więc możliwość wykonywania pracy (opinia biegłej sądowej B. A. z dnia 29 stycznia 2017r., k. 155-156 a.s.).

Postanowieniem z dnia 3 marca 2017r. Sąd:

1. dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z dziedziny ortopedii - traumatologii K. K. celem ustosunkowania się do zarzutów organu rentowego sformułowanych przez Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS;
2. dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłej sądowej neurologa B. A. celem udzielenia odpowiedzi na pytania sformułowane przez pełnomocnika ubezpieczonego w piśmie z dnia 24 lutego 2017 roku (postanowienie z dnia 3 marca 2017r., k. 170 a.s.).

Biegła sądowa B. A. w opinii uzupełniającej z dnia 29 marca 2017r. podtrzymała wnioski zawarte w poprzedniej opinii i wskazała, że stan neurologiczny ubezpieczonego daje możliwość wykonywania pracy zgodnie z kwalifikacjami, z zakazem wykonywania jedynie ciężkiej pracy fizycznej (opinia biegłej sądowej B. A. z dnia 29 marca 2017r., k. 188-179 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 2 maja 2017r. biegły sądowy ortopeda-traumatolog K. K. również podtrzymał stanowisko wyrażone we wcześniej wydanej opinii i wskazał, że w jego ocenie utrwalona niesprawność prawej kończyny górnej kwalifikuje ubezpieczonego do przyznania trwałej częściowej niezdolności do pracy od dnia 20 grudnia 2010r. (opinia biegłego sądowego K. K. z dnia 2 maja 2017r., k.187 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane co do ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy dokonał ustaleń stanu faktycznego także na podstawie opinii wydanych przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii: M. G. oraz K. K., które są wyczerpujące oraz jasno, logicznie i przekonująco uzasadnione. Biegli wydali je uwzględniając pełną dostępną dokumentację medyczną oraz na podstawie wyników badań, jakie sami przeprowadzili. Dodatkowo wnioski płynące z obu wskazanych opinii były spójne i w pełni pokrywały się,

jeśli chodzi o odpowiedź na postawione przez Sąd pytania. Z tego względu, zdaniem Sądu, nie było podstaw do kwestionowania opinii, a także do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego ortopedy, o co wnioskował organ rentowy. Tego rodzaju kwestią wielokrotnie zajmowano się w orzecznictwie, które stanęło na stanowisku, że jeżeli opinia biegłego jest jednoznaczna i tak przekonująca, że Sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974r., II CR 638/74). Dodatkowo w wyroku z dnia 15 lutego 1974r. (II CR 817/73), Sąd Najwyższy przyjął, że dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mają więc zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., który stanowi, iż strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, jakie według przepisów k.p.c. mogą dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 k.p.c., Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, czy nie wyjaśnia istotnych okoliczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 listopada 1974r., I CR 562/74). Odmienne stanowisko oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z opinii wszelkich możliwych biegłych, aby się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego samego zdania co strona.

Z uwagi na powyższe, zdaniem Sądu, brak było uzasadnienia do zobowiązania kolejnych biegłych z zakresu ortopedii do wydania opinii. Z tego też względu, Sąd postanowił oddalić wniosek pełnomocnika organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego w/w specjalności.

Sąd oddalił również wniosek pełnomocnika ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka U. S., bowiem niepodważalną okolicznością w sprawach o rentę, jest to, że stwierdzenie niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych, toteż podstawę ustaleń stanowią dowody z opinii biegłych, posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej uzyskaniem świadczenia. To właśnie opinie biegłych sądowych stanowią więc podstawę do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i orzeczenia o ewentualnej niezdolności do pracy. Również w rozpatrywanej sprawie ocena stanu zdrowia ubezpieczonego została dokonana przez biegłych sądowych na podstawie dokumentacji lekarskiej. Z tego względu przeprowadzenie dowodu z zeznań ww. świadka na okoliczności, jakie oznaczył ubezpieczony w piśmie procesowym z dnia 24 czerwca 2016r., było niecelowe.

Sąd oddalił także wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z dziedziny neurologii. Opinie biegłych sądowych ortopedów potwierdziły stanowisko ubezpieczonego odnośnie jego niezdolności do pracy. Opinie tych ubezpieczony zresztą nie kwestionował i jak wynika z wyjaśnień pełnomocnika ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 27 czerwca 2017r. (nagranie rozprawy – płyta CD, k. 231 a.s.), strona odwołująca nie domagała się ustalenia całkowitej niezdolności do pracy, bo z taką u ubezpieczonego nie mamy do czynienia. Opinia biegłych sądowych ortopedów o trwałej częściowej niezdolności do pracy odpowiada zatem w istocie stanowisku, jakie ubezpieczony prezentował. W tej sytuacji dopuszczanie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego neurologa, która mogłaby jedynie potwierdzić stanowisko M. G. i K. K., przedłużałoby trwające postępowanie. Art. 217 § 3 k.p.c. wskazuje, że sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. W rozpatrywanej sprawie, zdaniem Sądu, zachodzi druga z wymienionych w przepisie sytuacji, a mianowicie dowody, które Sąd przeprowadził do daty zamknięcia rozprawy dostatecznie wyjaśniły okoliczności sporne, a więc kwestię niezdolności P. S. do pracy. Wobec tego, Sąd stosując powołany przepis, nie uwzględnił wniosku strony odwołującej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego neurologa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie P. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...) Oddział w W. z dnia 25 kwietnia 2016r., znak: (...), było zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2015r. poz. 748 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 57 ust. 2 przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Wskazane warunki te muszą być spełnione łącznie. Pierwszy z nich, tj. niezdolność do pracy, jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03, OSNAPiUS rok 2004, Nr 19, poz. 340.).

Badając w przedmiotowej sprawie istnienie spornej przesłanki warunkującej przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z dziedziny ortopedii M. G. i K. K. oraz neurologa B. A. i nie znalazł podstaw do ich kwestionowania.

Z opinii biegłych sądowych M. G. i K. K. jednoznacznie wynika, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy na stałe ze względu na znaczną dysfunkcję barku prawego. Biegli wskazali, że niezdolność ma charakter trwały i występuje od dnia wykonania endoprotezoplastyki barku prawego, tj. od 20 grudnia 2010r. Wskazane wnioski dotyczące stanu zdrowia ubezpieczonego biegli w/w specjalności wyprowadzili na podstawie dokumentacji medycznej oraz po przeprowadzeniu badania P. S.. Wyniki tego badania są zresztą w przypadku obu ortopedów podobne. Obaj stwierdzili znacznie ograniczone ruchy barku prawego, przy czym w przypadku K. K., który badanie przeprowadzał później niż M. G., były one nawet większe. Nadto, o ile M. G. wskazywał na pełne, ale bolesne ruchy barku po lewej stronie, o tyle K. K. odnotował już ograniczenie odwodzenia i zgięcia lewego stawu barkowego, co potwierdza nie tylko istnienie niezdolności do pracy, na jaką obaj biegli wskazali, ale również wskazuje na pogarszający się stan zdrowia ubezpieczonego, a nie jego poprawę.

Organ rentowy, choć zgłosił uwagi do opinii biegłych ortopedów, to jednak zdaniem Sądu nie przedstawił argumentów, które podważyłyby trafność oceny M. G. oraz K. K.. Organ rentowy wspierając się stanowiskiem Członka Komisji Lekarskiej ZUS wskazywał, że nie zgadza się z opinią biegłych sądowych m.in. w zakresie daty powstania niezdolności do pracy. Wskazać należy, iż data powstania niezdolności do pracy została przez biegłych ustalona na dzień 20 grudnia 2010r., a więc datę operacji prawego stawu barkowego, po której stan zdrowia ubezpieczonego nie poprawił się. Ubezpieczony przez pewien okres pobierał rentę, a także inne świadczenia związane z niezdolnością do pracy (wynagrodzenie chorobowe, zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne). Nawet Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 23 marca 2016r., od którego jak wynika z opinii biegłych sądowych, został niezasadnie zgłoszony zarzut wadliwości, stwierdził istnienie okresowej częściowej niezdolności do pracy z oznaczeniem, że nie można ustalić

daty powstania niezdolności do pracy i należałoby – co wynika z opinii lekarskiej z dnia 23 marca 2016r. – przyjąć datę złożenia wniosku. Swoje stanowisko Lekarz Orzecznik ZUS wydał zresztą po zasięgnięciu opinii Lekarza Konsultanta ZUS prof. dr hab. med. A. D., który jest specjalistą w dziedzinie ortopedii i traumatologii i podobnie jak Lekarz Orzecznik ZUS i biegli sądowi z dziedziny ortopedii, opisał stan zdrowia ubezpieczonego i niepomyślne rokowania na przyszłość, wskazując, że stan zdrowia będzie się pogarszał (k. 23 – 27 dokumentacji lekarskiej – a.r.). Sąd mając na względzie powyższe ocenił zatem, że zastrzeżenia organu rentowego dot. uznania ubezpieczonego za częściowo niezdolnego do pracy są bezzasadne. Jeśli chodzi zaś o datę powstania niezdolności do pracy, to zdaniem Sądu, przyjmując teoretycznie, nawet, gdyby data przyjęta przez biegłych ortopedów była zbyt odległa i nieprawidłowa, można byłoby przyjąć, że w dacie 1 lutego 2016r., od której Sąd przyznał ubezpieczonemu rentę, z całą pewnością występowała. Skoro na początku marca 2016r. potwierdzili jej istnienie Lekarz Orzecznik ZUS i Lekarz Konsultant ZUS, to – przy takich schorzeniach, z jakimi mamy do czynienia u ubezpieczonego, a więc niepowstającymi w ciągu krótkiego okresu – trudno mówić o braku niezdolności do pracy w dacie, którą Sąd przyjął jako tę, od której przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia.

Jeśli chodzi o stwierdzoną przez biegłych trwałą częściową niezdolność do pracy, to w tym zakresie żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń. Niemniej jednak Sąd stwierdził, że nie ma podstaw, by także w tej części negować opinie ortopedów, którzy wskazali na poważne, pogarszające się ograniczenia narządu ruchu u ubezpieczonego. Fakt pogorszenia odnotował zresztą również i organ rentowy w opinii lekarskiej Zastępcy Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS (k. 197 a.s.). Na pogorszenie, a nie poprawę stanu zdrowia, wskazywał nadto wspomniany Lekarz Konsultant ZUS, co daje podstawy do stwierdzenia, zgodnie z art. 13 ustawy emerytalnej, że w oparciu o wiedzę medyczną nie ma podstaw do rokowania odzyskania przez ubezpieczonego zdolności do pracy przed upływem 5 lat. W tym kontekście warto przytoczyć pogląd wyrażony w tym temacie przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 marca 2017r. (I UK 100/16), w którym wskazano, że „renta stała przysługuje na okres orzeczonej niezdolności do pracy osobie, u której istnieje rokowanie odzyskania tej zdolności po upływie 5 lat od dnia badania. Renta stała zatem to renta ustalona na okres dłuższy niż 5 lat, któremu odpowiada określenie "trwała niezdolność do pracy" użyte w art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) w związku z art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze i ust. 2 i 3 ustawy w brzmieniu nadanym po dniu 1 listopada 2005r.”.

Badając kolejne przesłanki wynikające z art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd przyjął, że niezależnie od tego, czy niezdolność do pracy ubezpieczonego powstałaby w dacie, którą oznaczyli biegli, czy później (np. 1 lutego 2016r., od kiedy Sąd przyznał rentę), to ubezpieczony spełniałby ww. warunki. Art. 58 ust. 2 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej alternatywnie wskazuje na dziesięciolecie przed datą złożenia wniosku bądź przed datą powstania niezdolności do pracy. P. S. w dziesięcioleciu przed datą złożenia wniosku posiada okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 5 lat, co potwierdził organ rentowy w piśmie z dnia 9 czerwca 2017r. dołączonym do pisma procesowego z dnia 12 czerwca 2017r. (k. 214 – 215 a.s.). Podobnie z warunkiem z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej. Organ rentowy również i odnośnie tego warunku wskazał na jego spełnienie. Zdaniem Sądu, gdyby data powstania niezdolności do pracy była inna niż przyjęli biegli M. G. i K. K. (1 lutego 2016r., od kiedy Sąd przyznał rentę), to i tak wskazany wymóg ubezpieczony wypełnił. W dacie złożenia wniosku wciąż pozostawał w zatrudnieniu w (...) S.A.

Wobec powyższego, mając na względzie wskazane okoliczności, a także brzmienie art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Sąd na podstawie art. 477¹ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał P. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe, o czym orzekł w punkcie pierwszym wyroku.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz P. S. kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, przyjmując za podstawę art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800), w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia odwołania.